Minister Zdrowia

RZZR.050.28.2026.AW
Warszawa, 13 listopada 2026

Pani Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszalek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

odpowiadając na pismo, znak: BPS/043-66-1815/26, przy którym zostało przekazane oświadczenie złożone przez senator Ewę Monikę Kaliszuk na 66. posiedzeniu Senatu w dniu 13 października 2026 r. w sprawie stworzenia placówkom oświatowym prawnej możliwości zakupu adrenaliny przeznaczonej do udzielania pierwszej pomocy w przypadku wystąpienia reakcji anafilaktycznej, w tym adrenaliny w postaci donosowej, przedstawiam informacje i wyjaśnienia.

W obecnym stanie prawnym adrenalina w szkole jest dostępna w gabinecie pielęgniarki lub higienistki szkolnej. Lek zapewnia świadczeniodawca sprawujący profilaktyczną opiekę zdrowotną nad uczniami. Jednocześnie uczeń, który ma rozpoznaną anafilaksję najczęściej posiada przy sobie adrenalinę w autowstrzykiwaczu, którą w razie wystąpienia wstrząsu anafilaktycznego może podać każda osoba obecna na miejscu zdarzenia, która jest zaznajomiona ze wskazaniami do jej stosowania oraz sposobem podania.

Jednocześnie obowiązkiem każdego jest udzielenie potrzebującemu pierwszej pomocy, która zgodnie z nową definicją[1] oznacza zespół czynności podejmowanych w celu ratowania osoby w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego, wykonywanych przez osobę znajdującą się w miejscu zdarzenia, w tym z wykorzystaniem wyrobu medycznego, wyposażenia wyrobu medycznego, zestawu zabiegowego i systemu (...) oraz produktów leczniczych dostępnych na miejscu zdarzenia, dopuszczonych do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Oznacza to, że obecnie każdy świadek zdarzenia udzielający pierwszej pomocy, czyli również nauczyciel lub opiekun, może podać poszkodowanemu lek wydawany na receptę. Przed zmianą w ramach pierwszej pomocy mogły być podawane tylko leki bez recepty.

W odniesieniu do adrenaliny, zgodnie z charakterystyką produktu leczniczego (ChPL), wszystkich pacjentów, którym przepisuje się produkt zawierający adrenalinę jako substancję czynną należy dokładnie poinformować o wskazaniach do stosowania oraz właściwym sposobie podawania. ChPL zaleca również przeszkolenie osób z najbliższego otoczenia pacjenta (np. rodziców, opiekunów, nauczycieli) w zakresie poprawnego stosowania produktu w przypadku konieczności udzielenia pomocy w nagłej sytuacji. Nauczyciele i opiekunowie, w ramach organizowania i sprawowania opieki nad dziećmi, powinni być zaznajomieni z preparatami przepisywanymi przez lekarza ich podopiecznym,

[1] ustawa z dnia 24 kwietnia 2025 r. o zmianie ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2025 poz. 637)

telefon: +48 22 250 01 46
adres email: kancelaria@mz.gov.pl
www.gov.pl/zdrowie

ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa

aby zapewnić kontynuację opieki sprawowanej przez rodziców, w tym realizację zaleceń lekarskich w trybie planowym lub doraźnym.

Równocześnie informuję, że w 2022 r. Minister Zdrowia ogłosił zalecenia postępowania dotyczące opieki nad uczniami z anafilaksją, astmą oskrzelową, alergicznym nieżytem nosa, atopowym zapaleniem skóry i pokrzywką w szkole,[2] zawierające wskazówki dla nauczycieli i pracowników szkoły, także w zakresie podania adrenaliny, jeśli uczeń ją posiada. Zalecenia opracowali eksperci Polskiego Towarzystwa Alergologicznego, a w pracach nad nimi uczestniczyli przedstawiciele Ministerstwa Edukacji Narodowej. Zostały one przekazane kuratorom oświaty do rozpowszechnienia w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych. Są również dostępne na stronie internetowej Ministerstwa Zdrowia: https://www.gov.pl/web/zdrowie/uczen-przewlekle-chory-w-szkole. Powyższe rozwiązania dotyczą uczniów, u których zdiagnozowano już alergię i którzy posiadają własny lek, wykupiony na podstawie indywidulanej recepty.

Mając jednak na uwadze, że objawy anafilaksji mogą pojawić się również u uczniów bez wcześniej rozpoznanej alergii, którzy takiego leku nie mają w Ministerstwie Zdrowia zostały podjęte wewnętrzne prace analityczne w zakresie możliwości wyposażenia w adrenalinę apteczek szkolnych, poza gabinetem profilaktyki zdrowotnej. Jest to bardzo złożone zagadnienie wymagające rozważenia i uwzględnienia regulacji w wielu obszarach, z których podstawowym jest brak podstawy prawnej do zakupu adrenaliny przez szkołę. Stanowisko w tej sprawie przedstawił Główny Inspektorat Farmaceutyczny wskazując, że umożliwienie placówkom oświatowym zakupu adrenaliny bezpośrednio w hurtowniach farmaceutycznych nie jest rozwiązaniem optymalnym z perspektywy nadzoru nad obrotem i dystrybucją produktów leczniczych. W związku z powyższym analizowane jest rozwiązanie alternatywne zakładające zaopatrywanie szkół przez apteki ogólnodostępne. Z kolei Prezes Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych wskazuje, że „informacje zawarte m.in. w Charakterystyce Produktu Leczniczego „EpiPen Jr" dotyczą stosowania produktu u pacjenta, któremu został on przepisany, w tym obowiązku poinstruowania pacjenta przez lekarza oraz zalecanego przeszkolenia osób z jego najbliższego otoczenia, w tym rodziców, opiekunów i nauczycieli w zakresie prawidłowego zastosowania produktu w sytuacji nagłej. Powyższe informacje nie przesądzają natomiast o zasadach stosowania produktu leczniczego zawierającego substancję czynną Adrenalinum w ramach zorganizowanego systemu udzielania pierwszej pomocy w placówkach oświatowych, w szczególności w sytuacji, gdy produkt miałby zostać podany dziecku, któremu nie został uprzednio przepisany przez lekarza."

Pozyskane w tej sprawie stanowiska ekspertów, m.in. Polskiego Towarzystwa Alergologicznego czy Prof. Kariny Jahnz-Różyk, konsultant krajowej w dziedzinie alergologii, jak również lekarzy specjalistów w dziedzinie alergologii oraz pediatrii wskazują, że jest to ważny społecznie temat, w którym obok regulacji prawnych kluczowe znaczenie ma edukacja i szkolenia dla pracowników szkół. Prace analityczne w powyższej kwestii są zatem kontynuowane, jednak na obecnym etapie nie można przesądzić o kierunku czy kształcie ewentualnych rozwiązań. Na dalszym etapie działania w tym obszarze powinny być ponadto skoordynowane i prowadzone we współpracy z Ministerstwem Edukacji Narodowej.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Katarzyna Kęcka
Podsekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/

[2] Obwieszczenie Ministra Zdrowia z dnia 3 listopada 2022 r. (Dz. Urz. MZ poz. 116)

telefon: +48 22 250 01 46
adres email: kancelaria@mz.gov.pl
www.gov.pl/zdrowie

ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa

Klasyfikacja informacji – Do użytku wewnętrznego (interesariusze – zewnętrzne)